

Alakítsuk a kérdéses kifejezéseket a következőképpen:

$$\lg \left(1 + \frac{1}{n}\right)^n = n \lg \left(1 + \frac{1}{n}\right) = \frac{\lg \left(1 + \frac{1}{n}\right)}{\frac{1}{n}} = \frac{\lg \left(1 + \frac{1}{n}\right) - \lg 1}{\left(1 + \frac{1}{n}\right) - 1},$$

$$\lg \left(1 + \frac{1}{n}\right)^{n+1} = (n+1) \lg \frac{n+1}{n} = \frac{-\lg \left(\frac{n}{n+1}\right)}{\frac{1}{n+1}} = \frac{\lg 1 - \lg \frac{n}{n+1}}{1 - \frac{n}{n+1}}.$$

Miután $\lg x$ alulról konkáv függvény, így a 382. feladatban szereplő egyenlőtlenségek¹ $, , < , ,$ jel helyett $, , > , ,$ -bal érvényesek. Alkalmazzuk (a)-t

$$x_1 = 1, \quad x_2 = 1 + \frac{1}{n+1}, \quad x_3 = 1 + \frac{1}{n} \text{-nel :}$$

$$\frac{\lg \left(1 + \frac{1}{n+1}\right) - \lg 1}{\left(1 + \frac{1}{n+1}\right) - 1} > \frac{\lg \left(1 + \frac{1}{n}\right) - \lg 1}{\left(1 + \frac{1}{n}\right) - 1}$$

vagyis

$$\lg \left(1 + \frac{1}{n+1}\right)^{n+1} > \lg \left(1 + \frac{1}{n}\right)^n,$$

tehát

$$a_{n+1} = \left(1 + \frac{1}{n+1}\right)^{n+1} > \left(1 + \frac{1}{n}\right)^n = a_n.$$

Másrészt

$$x_1 = 1 - \frac{1}{n} = \frac{n-1}{n}, \quad x_2 = 1 - \frac{1}{n+1} = \frac{n}{n+1}, \quad x_3 = 1 \text{-re a (b) megfelelőjét alkalmazva}$$

$$n \lg \left(\frac{n}{n-1}\right) = \frac{\lg 1 - \lg \frac{n-1}{n}}{1 - \frac{n-1}{n}} > \frac{\lg 1 - \lg \frac{n}{n+1}}{1 - \frac{n}{n+1}} = (n+1) \lg \frac{n+1}{n}$$

vagyis

$$\lg \left(1 + \frac{1}{n-1}\right)^n > \lg \left(1 + \frac{1}{n}\right)^{n+1},$$

tehát

$$b_{n-1} = \left(1 + \frac{1}{n-1}\right)^n > \left(1 + \frac{1}{n}\right)^{n+1} = b_n,$$

végül nyilvánvaló, hogy

$$a_n = \left(1 + \frac{1}{n}\right)^n < \left(1 + \frac{1}{n}\right)^{n+1} = b_n.$$

Ha most a_k és b_l a két sorozat egy-egy tetszés szerinti eleme, akkor válasszunk egy m számot, mely sem k -nál, sem l -nél nem kisebb. A bebizonyított egyenlőtlenségek szerint

$$a_k \leq a_m < b_m \leq b_l,$$

tehát az a -k sorozatának minden eleme kisebb a b -k sorozatának bármely eleménél.

¹Lásd IV. k. 3. sz. 66. old.

Ha x nem csak egész értékeket vehet fel, akkor is egyrészt ha $1 < \xi_1 < \xi_2$, az (a) egyenlőtlenség megfelelőjét $x_1 = 1$, $x_2 = 1 + \frac{1}{\xi_2}$, $x_3 = 1 + \frac{1}{\xi_1}$ -re alkalmazva

$$\lg \left(1 + \frac{1}{\xi_2}\right)^{\xi_2} = \frac{\lg \left(1 + \frac{1}{\xi_2}\right) - \lg 1}{\left(1 + \frac{1}{\xi_2}\right) - 1} > \frac{\lg \left(1 + \frac{1}{\xi_1}\right) - \lg 1}{\left(1 + \frac{1}{\xi_1}\right) - 1} = \lg \left(1 + \frac{1}{\xi_1}\right)^{\xi_1},$$

vagyis

$$\left(1 + \frac{1}{\xi_1}\right)^{\xi_1} < \left(1 + \frac{1}{\xi_2}\right)^{\xi_2};$$

másrészt, ha $0 < \xi_1 < \xi_2 < 1$, akkor $x_1 = 1 - \frac{1}{\xi_1}$, $x_2 = 1 - \frac{1}{\xi_2}$, $x_3 = 1$ -re (b) megfelelőjét alkalmazzuk, ekkor

$$\lg \left(1 - \frac{1}{\xi_1}\right)^{-\xi_1} = \frac{\lg 1 - \lg \left(1 - \frac{1}{\xi_1}\right)}{1 - \left(1 - \frac{1}{\xi_1}\right)} > \frac{\lg 1 - \lg \left(1 - \frac{1}{\xi_2}\right)}{1 - \left(1 - \frac{1}{\xi_2}\right)} = \lg \left(1 - \frac{1}{\xi_2}\right)^{-\xi_2},$$

vagyis

$$\left(1 + \frac{1}{-\xi_1}\right)^{-\xi_1} > \left(1 + \frac{1}{-\xi_2}\right)^{-\xi_2}.$$

Egyenlőtlenségeink azt fejezik ki, hogy $\left(1 + \frac{1}{x}\right)^x$ az x monoton növekedő függvénye.